

Modum kommune

ØVRE EIKER
KOMMUNENorges vassdrags- og energidirektorat NVE
Postboks 5091 Majorstuen

0301 OSLO

Arkivsak
16/4321Arkivkode
S01Etat/Avd/Saksb
SADM/RDM/MEDato
15.03.2017**SØKNAD OM KONSESJON FOR STENSRUD KRAFTVERK I MODUM OG ØVRE EIKER KOMMUNER - HØRINGSUTTALELSE**

Det vises til konsesjonssøknad fra Øderud Fossekompani AS for bygging av Stensrud Kraftstasjon datert 01.12.2016 og NVEs oversendelse av 01.02.2017.

Generelt

Bingselva er et grensevassdrag mellom Modum og Øvre Eiker kommune. Den omsøkte utbyggingen berører derfor begge kommunene.

Ny, fornybar vannkraft er positivt i et miljø- og klimaperspektiv. Vi er derfor positive til økt produksjon av miljøvennlig vannkraft i våre kommuner. Kraftverket i Steinsrudfallene i Bingselva kan bli nettopp dette, dersom miljømessige forhold i utbyggingsfasen og i den påfølgende driften av kraftverket blir tilstrekkelig vektlagt.

Modum og Øvre Eiker kommune har vurdert konsesjonssøknaden, og velger å levere en felles uttalelse til konsesjonssøknaden.

Modum og Øvre Eiker kommune anmoder konsesjonsmyndigheten om at det fastsettes vilkår til utbygging og drift som sikrer ivaretagelse av følgende hensynsområder:

Naturmangfold

Konsekvensvurderingen for biologisk mangfold (Rådgivende biologer AS, Rapport 2340) konkluderer med at vegetasjon og dyreliv langs den berørte elvestrekningen består av trivielle arter. Tiltaket anses derfor ikke å medføre vesentlig skade på naturmangfoldet på land. Kantsoner langs vassdrag har imidlertid en økologisk funksjon av betydning for vannmiljøet i elva. Fjerning av kantvegetasjon må derfor i størst mulig grad unngås. Dersom det av anleggstekniske hensyn må gjøres inngrep i kantsonene bør det fastsettes vilkår som sikrer at forholdene legges til rette for rask revegetering. Forutsatt slipp av minstevannføring på 130-150 l/s er vår vurdering at det til enhver tid er tilstrekkelig vannmengde for at hensyn til vegetasjon og dyreliv langs den regulerte strekningen ivaretas.

SentraladministrasjonTelefon: 32 78 93 00
post@modum.kommune.noPostadresse: Postboks 38, 3371 Vikersund
www.modum.kommune.noBankgiro: 2270 07 61413
Org. nr.: 970 491 589

Konsekvensene vil være mer tydelige for vannlevende naturmangfold. Bingselva har forekomster av elvemusling både nedstrøms og oppstrøms kraftverket. I en forundersøkelse forut for utbyggingssøknaden konkluderes det med at det ikke finnes elvemusling på den berørte strekningen (Øy, 2007). Til denne undersøkelsen er det å bemerke at den ble gjennomført i oktober måned, og etter det vi kjenner til under noe ugunstige lys- og vannføringsforhold. Under slike forhold er det lett å underestimere bestanden av elvemusling. Om det finnes elvemusling på strekningen legger vi til grunn at bestanden har tilpasset seg elvas lavvannsføring, og at potensielle forekomster trolig er begrenset til områder som til enhver tid er vanddekt. Slik vi kjenner vassdraget, og slik det også er angitt verdier for i konsesjonssøknaden (136 l/s), er alminnelig lavvannføring på nivå med det som er angitt som minstevannføring i vintersesongen (130 l/s). Ut i fra dette vil trolig konsekvensene for evt. forekomster av elvemusling på den regulerte elvestrekningen bli små.

Dersom etableringen av kraftstasjon, med tilhørende vannvei og infrastruktur, medfører fysiske tiltak ute i selve elveløpet, er det imidlertid viktig at det gjøres nye feltundersøkelser under gunstige lavvannsføringsforhold, og at evt. forekomster av elvemusling flyttes til annen, egnet lokalitet nedstrøms kraftverket. Videre bør det, av hensyn til elvemuslingens formeringssyklus, settes vilkår om at det på berørt elvestrekning gjøres biotopiltak som ivaretar hensynet til den stedegne ørretbestanden i Bingselva

Bingselva er et lavlandsvassdrag med bestand av ål. Ved en undersøkelse i 2011 (Sweco, på oppdrag fra FM Buskerud/EB Kraftproduksjon) ble det ikke funnet ål oppstrøms nedre vandringshinder ved Skotselv. Årsakene til dette kan være flere, men trolig skyldes det at ålebestanden har hatt en sterk tilbakegang i Norge og resten av Europa gjennom flere tiår. Status for ål i Bingselva etter 2011 er ukjent, men ut i fra registreringer av åleoppgang i Drammenselva og sidevassdrag i perioden 2011-2015 må vi anta at bestanden i Bingselva er tynn. Det er imidlertid viktig å opprettholde ålens vandringsmuligheter, slik at ålefaringsene får tilgang til viktige leveområder oppover i vassdraget dersom bestanden igjen skulle ta seg opp. Videre er det viktig at utvandrende, voksen ål fritt og uskadet kan passere kraftverket.

I lang har det blitt satt ut smolt av laks oppstrøms Steinsrud som kompenserende tiltak for skadevirkningene av Gyrodactylus salaris i Drammensvassdraget. Mattilsynet har fom. 2017 satt midlertidig stopp for utsetting av laks, men dette kan bli aktuelt å ta opp igjen på seinere tidspunkt. Bingselva er dessuten fortsatt aktuell for utsetting av sjøørretsmolt.

Ut i fra dette er det viktig at det settes krav til utforming av vanninntak og minstevannsoverløp som gjør at fisk kan vandre fritt og uskadd nedover forbi det planlagte kraftverket. Vi mener derfor at det må settes krav om at kraftverket skal utformes med miljøvennlig inntaksrist, med spalteåpning som er så liten at smolt og utvandrende ål ikke kan komme inn i turbinen (coanda/tyrolertype). Videre må det etableres et terskelbaseng nedstrøms inntak/minstevannsinretning som sikrer en «myk landing» og forhindrer stranding av nedvandrende fisk. Videre bør det settes krav om at oppvandringsmulighet for ål må sikres forbi dammen.

Videre må innretningen for minstevannsslipp utformes slik at minstevannføringen kan dokumenteres (iht. NVEs veileder).

Estetiske hensyn

Slik Steinsrudfallene ligger i landskapet er de lite synlige, med mindre en bevisst oppsøker fossene. Med planlagt slukeevne på 4 m³/s vil dessuten fossene fortsatt være spektakulære i flomperioder. Vi anser derfor at landskapsestetiske hensyn kan vektlegges mindre i denne saken.

Viktigere for landskapsbildet er at det stilles krav om generell opprydding og forskjønnning i området. Vi vil be om at det blir satt vilkår om fjerning av gamle betongkonstruksjoner fra tidligere virksomheter og at influensområdet pusses opp og revegeteres etter utbyggingen.

Kulturminner

Området har vært utnyttet industrielt i lang tid (isenkramfabrikk, møller, sagbruk, kraftverk). Dette er godt dokumentert i en artikkel i bingselva.no (<http://www.bingselva.no/industri.htm>)

I dag er det en del synlige konstruksjoner etter de siste anleggene. Vår vurdering er at de konstruksjonene som i dag er synlige har liten kulturhistorisk verdi. Dersom det under graving skulle dukke opp spesielle ting fra den første industrialiseringen i fossene, bør det være et krav om at kulturminnemyndighetene skal varsles.

Med hilsen

Modum kommune

Morten Eken
Sentraladministrasjonen

Øvre Eiker kommune

Tore Lagesen
Seksjon for samfunnsutvikling